

Klima- og miljødepartementet
Att.: Statsråden
postmottak@kld.dep.no

Deres ref:

Vår ref: gg/es

Dato: 16.9.2024

Produsentansvar for tekstiler, klær og sko i Norge

Virke og Norsk Industri organiserer norske industribedrifter, merkevarer, butikker, agenter og grossister innen bl.a. bransjene tekstil, klær, sko og vesker. I 2022 laget Norsk Industri et felles posisjonsnotat med Fellesforbundet (<https://www.norskindustri.no/bransjer/gjenvinning/aktuelt/nytt-posisjonsnotat-for-tekstilindustrien/>) om bærekraftig produksjon av tekstiler. I notatet ble tatt til orde bl.a. for å se på mulighetene for å inngå en miljøavtale for å stimulere til produksjon og bruk av tekstiler og klær med høy kvalitet, lav miljøbelastning og med lang levetid. Vi argumenterte også for at sirkulær produktutvikling må få langt større plass i det næringsrettede virkemiddelapparatet og at vektlegging av miljø og kvalitet ved offentlig innkjøp av tekstiler burde styrkes. Norsk tekstil- og klesindustri er store innenfor produkter av ull, sport- og fritidsprodukter og tekniske tekstiler slik som til havbruk og fiskeri.

Virke og Norsk Industri bruker mye ressurser på å følge utvikling av produktspesifikt regelverk under EUs økodesign-forordning. For tekstiler, klær og sko er arbeidet med å fastsette nye krav til dokumentasjon av produkttegenskaper som levetid, miljøfotavtrykk, bruk av resirkulerte råvarer, etc. i gang. Metodikken som nå vil legges til grunn for de europeiske kravene er naturligvis avgjørende for produktenes miljøfotavtrykk. Norsk Industri er som eneste norske organisasjon medlem og med i arbeidsgrupper i den europeiske tekstil, klær og skoindustriorganisasjonen, Euratex, som har tett og regelmessig møter bl.a. med Kommisjonen. Det er en stor utfordring at EUs PEF databaser benytter generiske miljødata for ull, som gjør at norsk ull/ullprodukter kommer dårligere ut mht. klimagassutslipp enn ved bruk av lokale miljødata.

Vi understreker at innføring av særnorske ordninger for utvidet produsentansvar, vil redusere konkurransekraften til hele norsk tekstil- og klesbransje. Krav til utvidet produsentansvar for tekstil-, kles- og skoprodukter diskuteres nå i EU ifm. revisjon av EUs rammedirektiv for avfall. Slik vi ser det er dette svært komplisert virkemiddel og det er uklart i hvilken grad en slik ordning vil bidra til at fastsette miljømål nås på en effektiv måte. I den grad det innføres nye EU-krav til utvidet produsentansvar for visse tekstiler og klær mener Virke og Norsk Industri at bør det legges opp til en enkel gjennomføring, der vi bygger på eksisterende virkemidler og avfallsinfrastruktur, og harmonisert med EU.

Det er bare i liten grad systemer for å resirkulere tekstil- og klesavfall i dag, og vi tror det vil ta tid å utvikle slike særlig for husholdningsavfall. En grunn er at avfallet ofte ikke er monomaterialer.

Virke og Norsk Industri ber om et møte med politisk ledelse for å legge frem hvordan tekstilhandel og-industri jobber med miljøtiltak i EU og i Norge og for å diskutere hvilke tiltak som kan bidra til en stadig mer bærekraftig tekstilbransje og hvordan vi sammen kan bedre ivareta norske interesser og konkurransekraft.

Med vennlig hilsen

Bror Stende
Bransjedirektør
Virke

Egil Sundet
Bransjesjef
Norsk Industri

Tord Dale
Leder for bærekraft
Virke

Gunnar Grini
Fagsjef - Ytre miljø
Norsk Industri